

The Effect of Integrated Reporting on Earnings Quality with Emphasis on Agency Costs

Ali Ashtab *

Assistant Professor, Department of Accounting, Urmia University, Iran, a.ashtab@urmia.ac.ir

Bita Dehghan Khanghahi

Assistant Professor, Department of Accounting, School of Human Science, Afagh Higher Education Institute, Urmia, Iran, Bita_dehghan@afagh.ac.ir

Abstract

Purpose: The purpose of this paper is to review the effect of integrated reporting on earnings quality with emphasis on agency costs in the companies listed at Tehtan Stock Exchange.

Methods: This research is applied in terms of purpose and the information of 149 companies during 2013 to 2021 has been used. To analyze the findings, Structural Equation and partial least square were used, which provide the possibility of examining direct and indirect relationships between variables.

Results: The results showed that integrated reporting has a positive and significant effect on earnings quality. Also, agency costs have a positive and significant effect on the relationships between earnings quality and on integrated reporting.

Conclusions: The International Framework for Integrated Reporting sets the dual goals of improving information for external suppliers of capital and better internal decision making for integrated reporting. If disclosure mechanisms are more transparent, information will be provided with better quality. Integrated reporting as a disclosure mechanism has a positive effect on accounting information and especially the quality of reported earnings. If the earnings quality is high, it is expected that managers will show more willingness to disclose additional information. Based on this, agency costs are also reduced.

Contribution: Integrated Reporting through the provision of clear and comprehensive information allows internal decision makers to make optimal decisions that improve the company's performance. The results of this paper consider it necessary to pay attention to the role of integrated reporting. Also, examining different earnings quality criteria and considering agency costs as moderating variables and measuring variables using multiple criteria and evaluating their validity based on structural equation modeling is considered as research innovation.

Keywords: Agency Costs, Earnings Quality, Integrated Reporting, Structural Equation Approach.

Research Article

Cite this article: Ashtab & Dehghan Khanghahi (2023) The Effect of Integrated Reporting on Earnings Quality with Emphasis on Agency Costs, Journal of Financial Accounting Knowledge, Vol.10, NO.2, Summer 2023, 97-117.

DOI: 10.30479/jfak.2023.18981.3104

Received on 25 April, 2023 **Accepted on** 9 August, 2023

© The Author(s).

Publisher: Imam Khomeini International University.

Corresponding Author: Ali Ashtab (a.ashtab@urmia.ac.ir)

تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تأکید بر هزینه‌های نمایندگی

علی آشتاب *

استادیار گروه حسابداری، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران a.shtab@urmia.ac.ir

بیبا دهقان خانقاهی

استادیار، گروه حسابداری، دانشکده اقتصاد و علوم انسانی، موسسه آموزش عالی آفاق، ارومیه، ایران،

Bitadehghan@afagh.ac.ir

چکیده

هدف: هدف پژوهش، بررسی تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تأکید بر هزینه‌های نمایندگی در بورس اوراق بهادار تهران است.

روش: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی است و از اطلاعات ۱۴۹ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۰ استفاده شده است. برای تحلیل یافته‌ها نیز از رویکرد معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی استفاده شده که امکان بررسی روابط مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرها را فراهم می‌سازد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که گزارشگری یکپارچه تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود دارد. همچنین هزینه‌های نمایندگی تأثیر مثبت و معناداری بر رابطه بین کیفیت سود و گزارشگری یکپارچه دارد.

نتیجه‌گیری: چارچوب بین‌المللی گزارشگری یکپارچه دو هدف بهبود اطلاعات برای تأمین‌کنندگان خارجی سرمایه و تصمیم‌گیری داخلی بهتر را برای گزارشگری یکپارچه تعیین می‌کند. در صورت شفافیت بیشتر مکانیسم‌های افشا، اطلاعات، با کیفیت بهتر ارائه می‌شود. گزارشگری یکپارچه به‌عنوان یک مکانیسم افشا، تأثیر مثبتی بر اطلاعات حسابداری و به‌ویژه کیفیت سود گزارش شده دارد. در صورت بالا بودن کیفیت سود انتظار می‌رود که مدیران نسبت به افشای اطلاعات اضافی تمایل بیشتری نشان دهند و بر این اساس هزینه‌های نمایندگی نیز کاهش می‌یابد.

دانش‌افزایی: گزارشگری یکپارچه از طریق ارائه اطلاعات شفاف و جامع سبب می‌شود تصمیم‌گیرندگان داخلی بتوانند تصمیم‌های بهینه‌ای را اتخاذ نمایند که موجبات بهبود عملکرد شرکت را فراهم آورد. نتایج این پژوهش توجه به نقش گزارشگری یکپارچه را ضروری می‌داند. همچنین بررسی معیارهای مختلف کیفیت سود و در نظر گرفتن هزینه‌های نمایندگی به‌عنوان متغیر تعدیلگر و اندازه‌گیری متغیرها با استفاده از معیارهای چندگانه و ارزیابی اعتبار آن‌ها بر مبنای مدل‌یابی معادلات ساختاری به عنوان نوآوری پژوهش تلقی می‌شود.

واژگان کلیدی: رویکرد معادلات ساختاری، کیفیت سود، هزینه‌های نمایندگی، گزارشگری یکپارچه.

مقاله پژوهشی

*استناد: آشتاب و دهقان خانقاهی (۱۴۰۲)؛ تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تأکید بر هزینه‌های نمایندگی، فصلنامه علمی

دانش حسابداری مالی، مقاله پژوهشی، دوره ۱۰، شماره ۲، پیاپی ۳۷، تابستان ۱۴۰۲، ۹۷-۱۱۷.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۲/۵ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۲/۵/۱۸

ناشر: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) © حق مؤلف نویسندگان

۱- مقدمه

امروزه با گسترش مفاهیم مدیریتی و کسب و کار، نگاه سازمان‌ها به سوی تمام ذینفعان معطوف شده و تغییرات عمده‌ای در روش‌های کسب و کار، شیوه تولید سرمایه و حیطه فعالیت کسب و کارها رخ داده است (مهرتری، ۱۳۹۷، ۲). ضرورت وجود گزارشگری از جهت توسعه شفافیت محیط اقتصادی شرکت‌ها و تصمیم‌گیری مدیران و سرمایه‌گذاران غیرقابل انکار است؛ اما به نظر می‌رسد که گزارشگری سنتی قادر به ترسیم جایگاه واقعی شرکت در جامعه، صنعت و بازار نیست (کایا و همکاران^۱، ۲۰۱۶، ۲۹؛ احتشام مهر و همکاران، ۱۴۰۱، ۷۷). برای رفع این نیاز، مفهوم گزارشگری یکپارچه مطرح شده که هدف آن، ایجاد ارتباط بین اطلاعات مالی و غیرمالی است. این نوع گزارشگری برگرفته از برنامه‌ریزی راهبردی و شرایط محیطی و اجتماعی است (ولته^۲، ۲۰۲۳، ۶۳؛ ونومل^۳، ۲۰۱۴، ۱۱۵۹) و وجه تمایز آن، ایجاد اطمینان برای ذینفعان از روند ایجاد ارزش و نیز تثبیت آن توسط سازمان است (اوبنگ و همکاران^۴، ۲۰۲۰، ۲). گزارشگری یکپارچه، جمع‌آوری اطلاعات پیرامون استراتژی سازمان، چگونگی اداره آن، عملکرد و اهداف آتی آن است؛ به گونه‌ای که منعکس‌کننده بافت تجاری، اجتماعی و محیطی آن باشد (کمیته بین‌المللی گزارشگری یکپارچه^۵، ۲۰۱۳؛ رضایی و همکاران، ۱۳۹۷، ۳۷). این نوع گزارش باید اطلاعاتی را که در رابطه با ایجاد ارزش در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت می‌شود را افشا کند (آگنیشوار^۶، ۲۰۱۸، ۷۹).

مزایای گزارشگری یکپارچه برای تامین‌کنندگان مالی شامل افزایش کارایی تخصیص سرمایه، دقت بالاتر پیش‌بینی تحلیل‌گران، نقدشوندگی بالای سهام، واکنش مثبت بازار و ارتقای ارزش، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و هزینه سرمایه کمتر است (بدری و همکاران، ۱۴۰۱، ۱۱۱). در ادبیات حسابداری، سابقه گزارشگری یکپارچه پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ و از زمانی بود که در محافل علمی این بحث مطرح شد که چرا شرکت‌هایی که از اصول پذیرفته شده حسابداری پیروی می‌کنند، باز هم دچار مشکلات مالی می‌شوند (دیلویت^۷، ۲۰۱۲، ۵۱). در پاسخ به این سوال، بسیاری از شرکت‌ها سعی کردند تا اطلاعات جانبی دیگری مانند اطلاعات فنی و محیطی هم در کنار اطلاعات و گزارش‌های مالی ارائه کنند اما مشکل مهم در حجم زیاد این اطلاعات بود که به زمان و منابع زیادی نیاز داشت و همچنین تهیه و تفسیر آن نیازمند وجود یک متخصص بود. بر همین اساس، ایده ساده سازی گزارش‌های مختلف در قالب یک گزارش، تحت عنوان گزارشگری یکپارچه به میان آمد (دی ویلیرز و همکاران^۸، ۲۰۱۴، ۱۰۴۵). کشورهای دانمارک، آفریقای جنوبی و بریتانیا از جمله کشورهای پیشرو در این زمینه بودند (میرزایی، ۱۳۹۶، ۲۴). بر این اساس پژوهش‌هایی به بررسی میزان کیفیت گزارشگری یکپارچه (رابرتسون و سامی^۹، ۲۰۱۵، ۱۹۳) و بررسی عوامل موثر بر گزارشگری یکپارچه (پیستون و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۹، ۳۸؛ احتشام مهر و همکاران، ۱۴۰۱، ۷۷)

پرداختند. نتایج نشان داد که اگرچه در شرایط موجود گزارشگری یکپارچه نسبت به گزارش-های دیگر از مزیت نسبی برخوردار است؛ سطح پایین ارتباط بین گزارش‌ها باعث شده است که از سودمندی گزارشگری یکپارچه کاسته شود و این موضوع بیانگر نبود چارچوبی جامع برای گزارشگری یکپارچه است. لی و یئو^{۱۱} (۲۰۱۶)، بیان کردند که اجباری کردن ارائه گزارشگری یکپارچه در محیط اقتصادی آفریقایی جنوبی سبب افزایش ارزش در این‌گونه شرکت‌ها شده است. همچنین نتایج ژو و همکاران^{۱۲} (۲۰۱۷، ۹۴) نتیجه پژوهش مذکور را تایید می‌کند. پژوهش‌های صورت گرفته در ایران نیز بیانگر آن است که بازار سرمایه نگرش مثبتی نسبت به شرکت‌هایی دارد که از رویکرد گزارشگری یکپارچه برای ارائه اطلاعات خود استفاده می‌کنند و این نگرش مثبت منجر به افزایش ارزش‌گذاری شرکت می‌گردد. همچنین گزارشگری یکپارچه از طریق ارائه اطلاعات شفاف و جامع سبب می‌شود تصمیم‌گیرندگان داخلی بتوانند تصمیمات بهینه‌ای را اتخاذ نمایند که موجبات بهبود عملکرد آتی شرکت را فراهم می‌آورد (ابوالفتحی و همکاران، ۱۴۰۰، ۲۵۶؛ ستایش و مهتری، ۱۳۹۷، ۸۵).

از آنجایی که گزارشگری یکپارچه رویکردی نوپا در ایران است و تاکنون الزامی به تهیه گزارش یکپارچه‌ای که تماماً مبتنی بر چارچوب‌های ابلاغی کمیته بین‌المللی گزارشگری یکپارچه باشد، ایجاد نشده، این شیوه گزارشگری می‌تواند در سطوح شرکت‌ها متفاوت باشد (ابوالفتحی و همکاران، ۱۴۰۰، ۲۳۷).

در این پژوهش تاثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تاکید بر نقش هزینه‌های نمایندگی مورد بررسی قرار گرفته است. در ادبیات نظری افشا، کیفیت سود به عنوان معیار کیفیت اطلاعات حسابداری مورد استفاده قرار گرفته است (دجو و همکاران^{۱۳}، ۲۰۱۰، ۳۵۵؛ دی فاند^{۱۴}، ۲۰۱۰، ۴۰۵). انتظار می‌رود رویکرد گزارشگری یکپارچه به‌عنوان یک مکانیسم افشا تاثیر مثبتی بر کیفیت سود داشته و این تاثیر در شرکت‌هایی با هزینه‌های نمایندگی بالا، بیشتر باشد. این نتیجه‌گیری در انطباق با پیش‌بینی‌های تئوریک بوده و گام جدیدی را به ادبیات موضوع می‌افزاید. امید است که نتایج این پژوهش با توجه به نبود پژوهش‌های مشابه، بر ادبیات گزارشگری یکپارچه افزوده و اطلاعات سودمندی در اختیار تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری، مسئولان سازمان بورس اوراق بهادار تهران و سایر ذینفعان قرار دهد.

ساختار مقاله حاضر در ادامه بدین صورت است که در بخش دوم مبانی نظری و ادبیات پژوهش مورد بررسی قرار گرفته و فرضیه‌ها تدوین می‌شوند. در بخش سوم روش‌شناسی و مدل‌های پژوهش مورد بحث قرار می‌گیرند که درگیرنده روش و نوع پژوهش، جامعه و نمونه آماری و تعریف متغیرها می‌باشد. در بخش چهارم نیز یافته‌های پژوهش در قالب نتایج توصیفی و استنباطی ارائه شده و در نهایت نتیجه‌گیری و پیشنهادات پژوهش بحث شده است.

۲- مبانی نظری، ادبیات و فرضیه‌ها

با افزایش روزافزون رقابت جهانی، همگان به اهمیت و ضرورت نقش گزارشگری پی برده‌اند و به دنبال گزارش‌هایی هستند که در عین اختصار و قابل فهم بودن، شفافیت لازم را داشته و برای تصمیم‌گیری‌ها مربوط و به موقع باشد. هدف گزارشگری یکپارچه، تشویق شرکت‌ها برای داشتن گزارشی فراتر از گزارشگری مالی و ارائه نمایشی جامع و یکپارچه از عملکرد شرکت در مسائل اقتصادی و پایداری است (ولته، ۲۰۲۳، ۶۴). پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهند که در رویکرد گزارشگری یکپارچه، کیفیت اطلاعات حسابداری افزایش می‌یابد (مجمع بین المللی گزارشگری یکپارچه، ۲۰۱۳). بارث و همکاران^{۱۵} (۲۰۱۷، ۴۳) بیان کردند که افشای تفصیلی و بیشتر از طریق گزارشگری یکپارچه، شفافیت بیشتری را بر جریان‌های نقدی مورد انتظار جهت تصمیم‌گیری مدیران فراهم می‌سازد.

کیفیت سود در ادبیات افشا، به عنوان ابزاری برای اندازه‌گیری کیفیت اطلاعات حسابداری مورد استفاده قرار گرفته است (دجو و همکاران، ۲۰۱۰، ۳۵۰). ژو و همکاران (۲۰۱۷، ۹۴) به وجود رابطه منفی بین کیفیت گزارشگری یکپارچه و خطای پیش‌بینی تحلیلگر به دلیل کاهش سطح عدم تقارن اطلاعاتی اشاره کردند. واهل و همکاران^{۱۶} (۲۰۲۰، ۱) در بررسی تاثیر افشای داوطلبانه گزارشگری یکپارچه بر دقت پیش‌بینی سود تحلیلگر و همچنین بر ارزش شرکت در نمونه ای مشتمل بر ۱۶۷ شرکت بین المللی به این نتیجه رسیدند که افشای داوطلبانه گزارشگری یکپارچه تاثیری بر دقت پیش‌بینی سود تحلیلگر و ارزش شرکت ندارد. آنها بیان کردند که این شرکت‌ها ممکن است دارای سطح نسبتاً بالایی از شفافیت باشند که نیاز به وجود اثر اضافی افشای گزارشگری یکپارچه را ضروری نمی‌سازد. ولته (۲۰۲۳، ۶۴) در بررسی رابطه بین مدیریت سود و کیفیت افشا در گزارشگری یکپارچه به وجود رابطه منفی بین این دو متغیر پی برد.

ارتباط بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود را می‌توان براساس تئوری عدم تقارن اطلاعاتی بیان کرد (اوبنگ و همکاران، ۲۰۲۰، ۷). تئوری عدم تقارن اطلاعاتی بیان می‌کند که افشای بهتر و بیشتر اطلاعات، امکان نظارت بهتر را فراهم می‌کند. آکینوتو و همکاران^{۱۷} (۲۰۱۴) بیان می‌کنند که از دیدگاه تئوری نمایندگی، شرکت‌هایی با ویژگی‌های خاص به احتمال زیاد مشکل نمایندگی بالاتری دارند و در نتیجه این احتمال وجود دارد که اطلاعات بیشتری را به دلیل مشکل عدم تقارن اطلاعاتی افشا کنند (ابوالفتحی و همکاران، ۱۴۰۰، ۲۴۰). پس از پذیرش کمیته بین‌المللی گزارشگری یکپارچه، شرکت‌هایی که رویکرد گزارشگری یکپارچه را در دستور کار خود قرار داده‌اند، باید افشای دقیق‌تری را در راستای بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری انجام دهند. گزارشگری یکپارچه با در نظر گرفتن اطلاعات مالی و غیرمالی و تجزیه و تحلیل جامع اطلاعات، زمینه بهتری را برای درک آن فراهم می‌کند (ژو و

همکاران^{۱۸} (۲۰۱۷، ۹۷). کورتیسی و ونا^{۱۹} (۲۰۱۹، ۷۴۵) برای تجزیه و تحلیل اثرات پذیرش داوطلبانه گزارشگری یکپارچه، نمونه ای شامل ۶۳۶ شرکت از ۵۷ کشور را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج نشان داد که گزارشگری یکپارچه سطح افشای شرکتی را افزایش و عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش می‌دهد. همچنین کیفیت سود هر سهم گزارش شده را افزایش می‌دهد. از آنجا که شفافیت اطلاعات از ویژگی های کیفیت اطلاعات است، انتظار می‌رود که گزارشگری یکپارچه منجر به بهبود کیفیت سود شود. بنابراین، می‌توان فرضیه اول پژوهش را به صورت زیر مطرح کرد:

فرضیه اول: گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود تاثیر مستقیم و معنی دار دارد.

رابطه بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود، ناشی از توانایی گزارشگری یکپارچه در محدود کردن اختیارات مدیران فرصت طلب و افزایش شفافیت برای نظارت موثر توسط ذینفعان است. هیلی و والن^{۲۰} (۱۹۹۹، ۳۶۵) بیان کردند که کیفیت سود گزارش شده اساساً تحت تاثیر انگیزه نفع شخصی مدیران قرار دارد. بنسل و همکاران^{۲۱} (۲۰۲۱، ۲۶۶) بیان کردند که افراد درون سازمانی، از مدیریت سود برای حداکترسازی سود خود در نتیجه واگذاری سهام استفاده می‌کنند. از آنجایی که اقدامات مدیران در بیشتر اوقات قابل مشاهده نیست و اهداف مدیران و سهامداران همیشه همسو نیستند، این نوع تصمیم‌گیری‌ها امکان پذیر است (صالح و همکاران^{۲۲}، ۲۰۲۲). این پژوهش‌ها به وضوح ارتباط بین انگیزه نفع شخصی مدیران را با کیفیت سود نشان می‌دهند. نظریه نمایندگی از جمله نظریه‌هایی است که در حوزه گزارشگری یکپارچه مطرح شده است. طبق نظریه نمایندگی، از آنجا که ارائه اطلاعات مالی برای کاهش مشکل نمایندگی گاهی ناکافی است، مدیران می‌توانند با افشای داوطلبانه اطلاعات اضافی، هزینه نمایندگی را کاهش دهند (منیکوچی و پاتولوچی^{۲۳}، ۲۰۱۸، ۵۶۰). رابطه گزارشگری یکپارچه و گزارشگری مالی ناشی از توانایی محدود کردن اختیارات فرصت طلبانه مدیران و افزایش شفافیت محیط اطلاعاتی برای نظارت موثر ذینفعان است. این امر می‌تواند از وقوع مشکل نمایندگی جلوگیری کند (بدری و همکاران، ۱۴۰۱، ۹۸). بنابراین لازم است هزینه‌های نمایندگی در تحلیل اثربخشی گزارشگری یکپارچه ارزیابی شود. تاثیر هزینه‌های نمایندگی شرکت‌ها بر رابطه بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود در فرضیه دوم مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

فرضیه دوم: هزینه‌های نمایندگی بر رابطه بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود نقش تعدیل‌کنندگی دارد.

۳- روش‌شناسی و مدل‌ها

پژوهش حاضر، از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی - همبستگی است. همچنین از آنجایی که با استفاده از داده‌های واقعی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار

تهران انجام شده است، از نوع پس رویدادی است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم افزارهای SPSS (نسخه ۲۸) و Smart PLS(4) استفاده شده است. جامعه آماری، کلیه شرکت‌هایی هستند که طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۰ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده‌اند. در این پژوهش به منظور استخراج یک پنل متوازن که اطلاعات آن کامل باشد، شرکت‌های عضو جامعه آماری که ویژگی‌های زیر را دارا باشند، به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند:

۱. قبل از سال ۱۳۹۲ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشند. ۲. برای دستیابی به ویژگی قابلیت مقایسه، سال مالی آن‌ها منتهی به ۲۹ اسفند بوده و در بازه زمانی پژوهش تغییر سال مالی نداشته باشند. ۳. جزو شرکت‌های سرمایه‌گذاری، بانک‌ها، بیمه، واسطه‌گری مالی و شرکت‌های هلدینگ نباشد چون نوع فعالیت آن‌ها متفاوت از سایر شرکت‌ها است. ۴. حداقل هر سه ماه یکبار سهام آن‌ها در بورس اوراق بهادار مبادله شده باشد تا مظنه قیمت سهام متعادل تلقی شود. ۵. شرکت‌ها در دوره زمانی پژوهش توقف نماد معاملاتی نداشته باشند یا لغو پذیرش نشده باشند.

جدول ۱. روند انتخاب نمونه آماری پژوهش

تعداد شرکت	شرح
۶۰۰	تعداد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا پایان سال ۱۴۰۰
(۱۱۳)	کسر می‌شود: شرکت‌هایی که در بازه زمانی پژوهش، اطلاعات مالی آنها در دسترس نبود.
(۱۳۹)	کسر می‌شود: شرکت‌هایی که عضو بانک‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، هلدینگ‌ها و بیمه‌ها هستند
(۱۱۱)	کسر می‌شود: شرکت‌هایی که پایان سال مالی آن‌ها منتهی به ۲۹ اسفند نیست
(۸۸)	کسر می‌شود: شرکت‌هایی که در دوره مورد بررسی دارای توقف معاملاتی بیش از سه ماه هستند
۱۴۹	شرکت‌های مورد بررسی در این پژوهش

مدل

به منظور بررسی تاثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود (فرضیه اول پژوهش) و تاثیر هزینه‌های نمایندگی بر رابطه بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود (فرضیه دوم پژوهش) از مدل‌های رگرسیون چندگانه خطی (۱) و (۲) استفاده شده است (اوبنگ و همکاران، ۲۰۲۰، (۱۱):

مدل رگرسیون (۱)

$$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 IR_{it} + \beta_2 Size_{it} + \beta_3 AGE_{it} + \beta_4 Audit Size_{it} + \beta_5 LOSS_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \beta_7 OpCycle_{it} + \beta_8 Cfota_{it} + \beta_9 ROA_{it} + \beta_{10} Salesgr_{it} + \beta_{11} Cppe_{it} + \epsilon_{it}$$

مدل رگرسیون (۲)

$$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 IR_{it} + \beta_2 AC_{it} + \beta_3 (IR_{it} * AC_{it}) + \beta_4 Size_{it} + \beta_5 AGE_{it} + \beta_6 Audit Size_{it} + \beta_7 LOSS_{it} + \beta_8 LEV_{it} + \beta_9 OpCycle_{it} + \beta_{10} Cfota_{it} + \beta_{11} ROA_{it} + \beta_{12} Salesgr_{it} + \beta_{13} Cppe_{it} + \epsilon_{it}$$

در این مدل‌ها داریم:

EQ_{it} = شاخص کیفیت سود شرکت i در زمان t ; IR_{it} = شاخص گزارشگری یکپارچه شرکت

i در زمان t ; $Size_{it}$ = اندازه شرکت i در زمان t ; AGE_{it} = سن شرکت i در زمان t ; $Audit$

Size_{it} = اندازه حسابرس شرکت i در زمان t ؛ LOSS_{it} = زیان ده بودن شرکت i در زمان t ؛
 LEV_{it} = اهرم مالی شرکت i در زمان t ؛ OpCycle_{it} = لگاریتم طبیعی چرخه عملیاتی شرکت
 i در زمان t ؛ Cfota_{it} = جریان وجه نقد عملیاتی شرکت i در زمان t ؛ ROA_{it} = بازده دارایی
 شرکت i در زمان t ؛ Salesgr_{it} = نرخ رشد فروش شرکت i در زمان t ؛ Cppe_{it} = درصد
 دارایی‌های ثابت مشهود شرکت i در زمان t ؛ AC_{it}؛t = شاخص هزینه‌های نمایندگی شرکت i در
 زمان t

تعریف عملیاتی متغیرها

کیفیت سود (متغیر وابسته)

در این پژوهش برای اندازه‌گیری کیفیت سود از سه معیار ارقام تعهدی اختیاری، پایداری
 سود و هموارسازی سود به شرح زیر استفاده شده است:

الف) ارقام تعهدی اختیاری: به پیروی از پژوهش کوتاری و همکاران^{۲۴} (۲۰۰۵)، و فرنتینو و
 آناگوستوپولو^{۲۵} (۲۰۱۶)، ارقام تعهدی اختیاری با استفاده از مدل اصلاح شده جونز به شرح
 ذیل برآورد شده است:

$$\frac{TA_{i,t}}{A_{i,t-1}} = \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{A_{i,t-1}} + \beta_2 \frac{\Delta Sales_{i,t} - \Delta Rec_{i,t}}{A_{i,t-1}} + \beta_3 \frac{PPE_{i,t}}{A_{i,t}} + \beta_4 ROA_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

که در این رابطه:

TA_{it} = کل ارقام تعهدی شرکت i در دوره t ؛ A_{it-1} = مجموع دارایی‌های شرکت i در دوره t-1 ؛
 ΔSales_{it} = تغییرات درآمد فروش شرکت i بین دوره t و t-1 ؛ ΔRec_{it} = تغییرات حساب‌های
 دریافتنی شرکت i بین دوره t و t-1 ؛ PPE_{it} = ارزش خالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات
 شرکت i در دوره t ؛ ROA_{it} = بازده دارایی‌های شرکت i در دوره t و ε_{it} = باقیمانده مدل که
 بیانگر ارقام تعهدی اختیاری است.

ب) پایداری سود: برای اندازه‌گیری پایداری سود براساس مدل دیچو و همکاران (۲۰۱۰) از
 رابطه زیر استفاده شده است:

$$Earnings_{t+1} = \delta_0 + \delta_1 Earnings_t + \varepsilon_t$$

در این رابطه معیار سودآوری براساس جمع دارایی‌ها همگن می‌شود. هر چقدر ضریب δ₁
 بالاتر باشد، بیانگر پایداری بیشتر سود است. برای محاسبه این ضریب در هر سال و برای هر
 شرکت، از داده‌های حداقل ۵ سال (سال جاری و چهار سال قبل) استفاده شد.

ج) هموارسازی سود: معیار هموارسازی سود مورد نظر در این پژوهش برگرفته از پژوهش
 فرانسیس و همکاران^{۲۶} (۲۰۰۴) و تقی‌زاده خانقاه و زینالی (۱۳۹۶) است. این معیار از طریق
 نسبت انحراف معیار جریان نقد عملیاتی به انحراف از سود عملیاتی اندازه‌گیری می‌شود که
 هردو بر اساس کل دارایی‌ها، همگن شده‌اند. فرانسیس و همکاران (۲۰۰۴) معتقدند که امکان
 دست‌کاری در سود عملیاتی در مقایسه با جریان نقد عملیاتی بیشتر است. هر چقدر انحراف

تاثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تاکید بر هزینه‌های نمایندگی/۱۰۵

معیار سود عملیاتی کمتر باشد، احتمال هموارسازی سود بیشتر است. انحراف معیارها نیز با استفاده از داده‌های پنج سال قبل مطابق رابطه زیر محاسبه شده است:

$$ISit = \frac{stdDev \left(\frac{CFO_{i,t}}{TA_{i,t-1}} \right)}{stdDev \left(\frac{NI_{i,t}}{TA_{i,t-1}} \right)}$$

که در این رابطه:

IS_{it} = هموارسازی سود شرکت i در دوره t : CFO_{it} = جریان وجه نقد عملیاتی منهای جریان های نقدی اقلام غیرمترقبه شرکت i در دوره t : NI_{it} = سود قبل از اقلام غیرمترقبه شرکت i در دوره t و $A_{i,t-1}$ = مجموع دارایی‌های شرکت i در دوره $t-1$ است.

گزارشگری یکپارچه (متغیر مستقل)

گزارشگری یکپارچه نشان‌دهنده تعهد و توانایی مدیریت بر ایجاد یک چشم‌انداز کلی است که جنبه‌های مالی و غیرمالی شرکت را در بر می‌گیرد. برای اندازه‌گیری گزارشگری یکپارچه، از چک لیست سانچز و گامز^{۲۷} (۲۰۱۷) که متشکل از عوامل محیطی (کاهش منابع، کاهش انتشار، نوآوری محصول)، عوامل اجتماعی (بهداشت و ایمنی، آموزش و توسعه، تنوع و فرصت)، عوامل حاکمیتی (ساختار هیات مدیره، سیاست جبران خدمات، حقوق سهامدار) و عوامل اقتصادی (وفاداری مشتری، عملکرد، وفاداری سهامدار) بود، استفاده شد. پس از تحلیل محتوای گزارش فعالیت‌های هیئت مدیره، در صورت افشای هر یک از عوامل فوق عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر به آن تعلق گرفت. در نهایت، با توجه به ارزش امتیازی (مشاهده-های با کد یک) و ارزش نسبی (نسبت مشاهده‌های با کد یک به کل مشاهده‌ها) امتیاز گزارشگری یکپارچه ارزیابی شد.

$$\text{امتیاز گزارشگری یکپارچه} = \frac{\text{تعداد اقلام افشا شده}}{\text{تعداد کل اقلام قابل افشا}}$$

هزینه‌های نمایندگی (متغیر تعدیلگر)

برای اندازه‌گیری هزینه‌های نمایندگی براساس پژوهش جورکوس و همکاران^{۲۸} (۲۰۱۱) و اوینگ و همکاران (۲۰۲۰) و رضوانی راز و همکاران (۱۴۰۱) از معیارهای زیر استفاده شده است:

$Tobin's Q_{it}$ = شاخص کیوی توین که حاوی اطلاعاتی درباره فرصت‌های سرمایه‌گذاری است، از تقسیم مجموع ارزش بازار شرکت بر ارزش کل مجموع دارایی‌های آن به دست می‌آید.
 ER_{it} = نسبت هزینه‌های عملیاتی که از تقسیم هزینه‌های عملیاتی بر درآمد فروش سالانه به دست می‌آید، معیاری از افراط‌گرایی مدیریت در انجام مخارج اختیاری است و چگونگی کنترل هزینه‌های عملیاتی توسط مدیران را اندازه‌گیری می‌کند.

DP_{it} = نسبت سود تقسیمی که از تقسیم سود سهام اعلام شده بر سود خالص به دست می‌آید، معیاری برای اندازه‌گیری سیاست تقسیم سود شرکت است.

AU_{it} = نسبت گردش دارایی که از تقسیم درآمد فروش سالانه بر جمع دارایی‌ها به دست می‌آید، معیاری از کیفیت مدیریت دارایی‌های شرکت است که چگونگی استفاده و بهره‌وری از دارایی‌های شرکت توسط مدیران، برای ایجاد فروش بیشتر در قبال استفاده‌کننده از منابع در اختیار مدیر را اندازه‌گیری می‌کند.

متغیرهای کنترلی

متغیرهای کنترلی مورد بررسی در این پژوهش به شرح زیر هستند:

$Size_{it}$ = اندازه شرکت، لگاریتم طبیعی جمع دارایی‌ها؛ LEV_{it} = اهرم مالی شرکت، حاصل تقسیم جمع بدهی‌های بلندمدت شرکت بر جمع دارایی‌ها؛ $Loss_{it}$ = زیان شرکت، اگر سود قبل از اقلام غیرمترقبه منفی باشد، عدد یک و در غیر اینصورت، عدد صفر را به خود اختصاص می‌دهد؛ $Audit\ Size_{it}$ = اندازه حسابرس، اگر حسابرس شرکت، سازمان حسابرسی باشد، عدد یک و در غیر اینصورت، عدد صفر را به خود اختصاص می‌دهد؛ Age_{it} = سن شرکت، لگاریتم طبیعی عدد یک به علاوه سن شرکت؛ $Salesgr_{it}$ = نرخ رشد فروش، حاصل فروش دوره جاری منهای فروش دوره قبل تقسیم بر فروش دوره قبل؛ ROA_{it} = بازده دارایی، حاصل تقسیم سود عملیاتی بر جمع دارایی‌ها؛ $Cfota_{it}$ = جریان وجه نقد عملیاتی ابتدای دوره تقسیم بر جمع دارایی‌ها؛ $Cppe_{it}$ = حاصل دارایی‌های ثابت مشهود دوره جاری منهای دارایی‌های ثابت مشهود دوره قبل تقسیم بر دارایی‌های ثابت مشهود دوره قبل؛ $Opcycle_{it}$ = لگاریتم طبیعی چرخه عملیاتی. چرخه عملیاتی از رابطه زیر محاسبه شد.

$$\text{چرخه عملیاتی} = \frac{360}{\text{درآمد فروش}} + \frac{360}{\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}}$$

میانگین حساب دریافتی میانگین موجودی کالا

۴- یافته‌ها

آمار توصیفی

آمار توصیفی متغیرهای پیوسته پژوهش بر اساس شاخص‌های مرکزی و پراکندگی در جدول (۲) و نتایج فراوانی متغیرهای گسسته پژوهش در جدول (۳) ارائه شده‌اند. نتایج آمار توصیفی بیانگر این است که میانگین شاخص ارزش امتیازی گزارشگری یکپارچه ۰/۷۲۵ و میانه آن ۰/۷۶۴ است. به صورت متوسط ۶/۶ درصد از دارایی‌های شرکت از طریق بدهی‌های غیرجاری تامین مالی شده و متوسط رشد فروش شرکت‌های مربوطه ۲۰/۴ درصد است. همچنین سود عملیاتی شرکت‌های مورد بررسی به صورت متوسط ۱۲ درصد دارایی‌ها بوده و جریان نقدی عملیاتی شرکت‌ها ۱۰/۳ درصد مجموع دارایی‌ها می‌باشد و رشد دارایی‌های

تاثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تاکید بر هزینه‌های نمایندگی/۱۰۷

ثابت مشهود شرکت های نمونه به صورت متوسط ۱۵/۳ درصد و متوسط عمر آن ها تقریباً ۳۷ سال است. از سوی دیگر ۲۱/۶ درصد از شرکت ها توسط سازمان حسابرسی مورد حسابرسی قرار گرفته و ۱۲/۳ درصد شرکت ها زیان ده می باشند. قابل ذکر است که برای خنثی کردن اثر داده های پرت کلیه متغیرهای کمی پیوسته در سطح ۱ درصد و ۹۹ درصد وینسورایز شده است.

جدول ۲. آمار توصیفی متغیرها

سازه ها	متغیر	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
کیفیت سود	اقدام تعهدی اختیاری	۰/۰۱۹	-۰/۰۷۷	۱/۶۳۱	-۱/۰۸۲	۰/۶۹۶
	پایداری سود	۰/۲۸۵	۰/۲۱۰	۱/۵۶۷	-۰/۵۶۷	۰/۵۴۵
	هموارسازی سود	۱/۷۷۴	۱/۲۶۳	۵/۷۰۵	۰/۳۶۹	۱/۴۰۹
هزینه نمایندگی	نسبت کیوی توین	۱/۶۰۰	۱/۴۳۸	۳/۰۴۷	۰/۹۰۸	۰/۵۸۴
	نسبت هزینه‌های عملیاتی	-۰/۷۳۹	-۰/۰۶۵	۰/۱۷۶	۰/۸۰۱	۰/۰۴۱
	نسبت سود تقسیمی	۰/۵۸۰	۰/۴۵۸	۲/۳۴۸	۰/۰۰۰	۰/۶۱۶
	نسبت گردش دارایی‌ها	۰/۸۵۲	۰/۷۶۴	۱/۸۹۶	۰/۲۳۷	۰/۴۳۳
متغیرهای کنترلی	اندازه شرکت	۲۰۱۷۷۷۰	۱۲۲۸۹۱۲	۹۴۲۶۳۰۱	۱۹۵۹۵۱	۲۰۲۰۵۳۰
	اهرم مالی شرکت	۰/۰۶۶	۰/۰۴۳	۰/۲۳۱	۰/۰۰۳	۰/۰۶۲
	سن شرکت	۳۶/۹۴۱	۳۸/۰۰۰	۵۶/۰۰۰	۱۶/۰۰۰	۱۱/۵۰۱
گزارشگری یکپارچه	نرخ رشد فروش	۰/۲۰۴	-۰/۱۶۳	۰/۹۱۰	-۰/۳۰۰	۰/۳۱۰
	بازده دارایی‌ها	-۰/۱۲۲	-۰/۰۹۵	۰/۷۶۶	-۰/۴۰۰	۰/۱۵۲
	جریان وجه نقد عملیاتی	۰/۱۰۳	۰/۰۹۰	۰/۶۲۲	-۰/۵۲۳	۰/۱۱۳
	درصد دارایی‌های ثابت	۰/۱۵۳	۰/۰۳۲	۱/۲۳۰	-۰/۱۵۲	۰/۳۳۷
	چرخه عملیاتی	۲۸۳/۶۴۲	۲۵۷/۵۶۲	۶۹۳/۰۳۱	۹۰/۱۰۳	۱۳۲/۳۷۰
		۰/۷۲۵	-۰/۷۶۴	۰/۹۴۱	۰/۴۷۱	۰/۱۳۳

جدول ۳. آمار توصیفی متغیرهای دو وجهی

متغیرهای دو وجهی		صفر	یک
تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱۰۵۱	۷۸/۳۷	۲۹۰	۲۱/۶۳
۱۱۷۶	۸۷/۷۰	۱۶۵	۱۲/۳۰

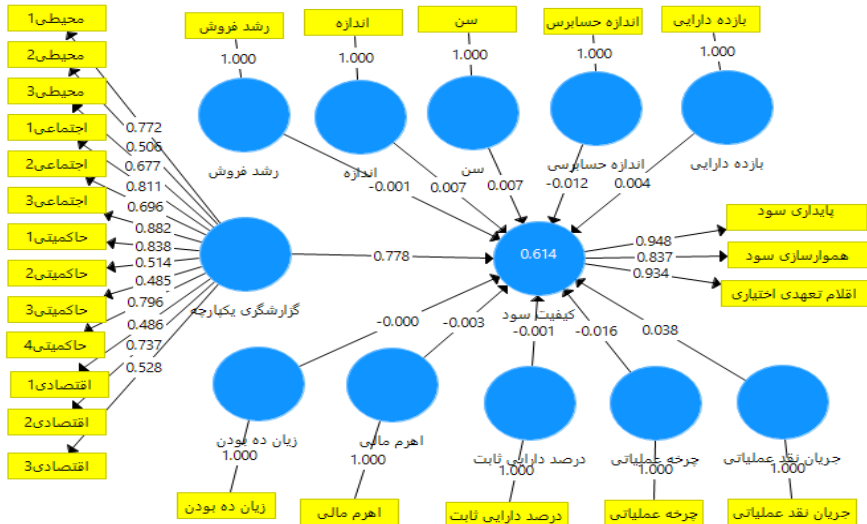
آمار استنباطی

از آنجا که برای سنجش بعضی از متغیرها (مانند هزینه های نمایندگی، کیفیت سود و گزارشگری یکپارچه) از چندین شاخص (مفهوم) استفاده شده است، بنابراین جهت بررسی روابط میان متغیرها از مدل‌سازی معادلات ساختاری با روش حداقل مربعات جزئی استفاده شده است. در این رویکرد برای بررسی پایایی و روایی، سه مرحله مدل اندازه گیری، مدل ساختاری و مدل کلی به ترتیب مورد بررسی قرار می گیرد.

مدل اندازه گیری

مدل اندازه گیری ارتباط هر سازه با شاخص های خود را نشان می دهد. برای ارزیابی مدل اندازه گیری از ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شده است. ضرایب بارهای عاملی از محاسبه مقدار همبستگی شاخص‌های یک سازه با آن سازه محاسبه می‌شود. اگر این مقدار برابر و یا بیشتر از قدرمطلق ۰/۴ شود، موید این مطلب است که

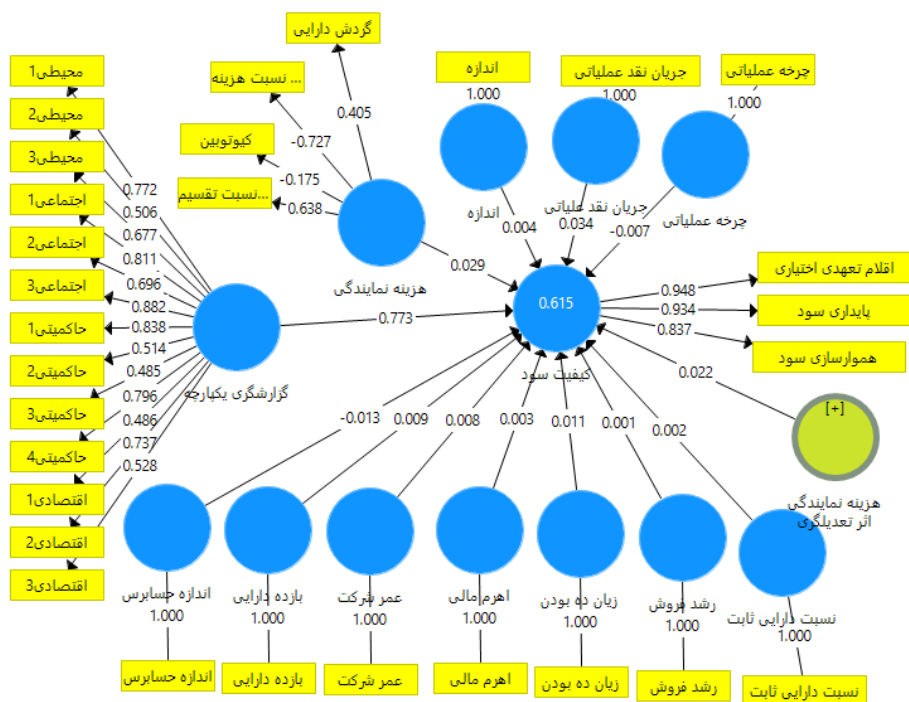
واریانس بین سازه و شاخص‌های آن از واریانس خطای اندازه‌گیری آن سازه بیشتر بوده و پایایی در مورد آن سازه قابل قبول است. نتایج حاصل از ضرایب بارهای عاملی سازه‌ها برای فرضیه اول و دوم در نگاره (۱) و (۲) نشان داده شده است.

نگاره ۱. مدل اندازه‌گیری فرضیه اول پژوهش

با توجه به نتایج مربوطه کلیه ضرایب بارهای عاملی به جز نسبت کیوی توپین مورد تایید قرار می‌گیرند. یکی دیگر از معیارهای برازش مدل اندازه‌گیری شاخص متوسط واریانس استخراجی (AVE) است که مقدار آن باید بیشتر از ۰/۵ باشد (محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳). از آنجا که شاخص متوسط واریانس استخراجی نسبت کیوی توپین بیشتر از ۰/۵ است، بنابراین این نسبت از مدل اندازه‌گیری حذف نشده است.

تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تاکید بر هزینه‌های نمایندگی ۱۰۹/

نگاره ۲. مدل اندازه‌گیری فرضیه دوم پژوهش

پایایی ترکیبی: از آنجا که معیار آلفای کرونباخ (که مقدار آن باید بیشتر از ۰/۷ باشد) یک معیار سنتی برای تعیین پایایی سازه‌ها می‌باشد به جای آن از معیار پایایی ترکیبی (CR) استفاده شده است. این معیار توسط ورتس و همکاران^{۲۹} (۱۹۷۴) معرفی شد. اگر این معیار برای هر سازه بیشتر از ۰/۷ شود، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری دارد و کمتر از ۰/۶ عدم وجود پایایی را نشان می‌دهد (داوری و رضازاده، ۱۳۹۶). در جدول ۴ مقدار پایایی هر یک از سازه‌ها نشان داده شده است.

جدول ۴. مقادیر ضریب پایایی ترکیبی

فرضیه اول	فرضیه دوم	پایایی ترکیبی	الفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
کیفیت سود	۰/۸۹۱	۰/۸۹۹	۰/۸۹۱	۰/۹۳۳
گزارشگری یکپارچه	۰/۹۰۱	۰/۹۲۳	۰/۹۰۱	۰/۹۱۷
هزینه نمایندگی	-	-	۰/۶۲۱	۰/۸۲۳

با توجه به جدول ۴ ملاحظه می‌شود که این ضرایب برای کلیه سازه‌های مورد بررسی بیشتر از ۰/۶ است. بنابراین مقادیر پذیرفته شده هستند و تاییدی بر قابلیت اطمینان درونی مدل است.

بررسی روایی شاخص‌ها

در مدل اندازه‌گیری علاوه بر پایایی، روایی سازه‌ها (روایی همگرا و روایی واگرا) نیز باید مورد بررسی قرار گیرد.

الف) روایی همگرا: این معیار میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد. فورنل و لارکر^{۳۰} (۱۹۸۱) شاخص متوسط واریانس استخراجی (AVE) را برای سنجش روایی همگرا معرفی و اظهار داشتند که مقدار بحرانی این شاخص عدد ۰/۵ است (داوری و رضازاده، ۱۳۹۶). جدول ۵ مقادیر روایی همگرایی هر یک از سازه‌ها را برای فرضیه‌های پژوهش نشان می‌دهد.

جدول ۵. میانگین واریانس استخراجی سازه‌ها

فرضیه اول	فرضیه دوم	
کیفیت سود	۰/۸۲۴	۰/۸۲۴
گزارشگری یکپارچه	۰/۵۷۱	۰/۵۷۱
هزینه نمایندگی	-	۰/۵۸۳

با توجه به جدول ۵ ملاحظه می‌شود که این ضرایب برای تمامی سازه‌ها بیشتر از ۰/۵ است. بنابراین روایی همگرایی مدل پذیرفته می‌شود.

ب) روایی واگرا: روایی واگرا میزان همبستگی بین شاخص‌های یک سازه با آن سازه در مقابل همبستگی آن شاخص‌ها با سازه‌های دیگر را نشان می‌دهد. برای بررسی روایی واگرا از ماتریس فورنل و لارکر استفاده شده است. نتایج این آزمون برای فرضیه‌های اول و دوم در جدول (۶) نشان داده شده است:

جدول ۶. روایی واگرای فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اول		فرضیه دوم	
کیفیت سود	۰/۹۰۸	کیفیت سود	۰/۹۰۸
گزارشگری یکپارچه	۰/۵۸۲	گزارشگری یکپارچه	۰/۳۸۲
اثر تعدیگری هزینه نمایندگی	۰/۶۸۶	اثر تعدیگری هزینه نمایندگی	۰/۱۴۴
گزارشگری یکپارچه	۰/۷۲	گزارشگری یکپارچه	۰/۷۲
هزینه نمایندگی	۰/۵۳۲	هزینه نمایندگی	۰/۹۰
اثر تعدیگری هزینه نمایندگی	۰/۱۵۳	اثر تعدیگری هزینه نمایندگی	۰/۷۶۳

نتایج حاصل از جدول (۶) نشان می‌دهد که اعداد روی قطر اصلی (ریشه دوم میانگین واریانس استخراجی سازه‌ها) ماتریس بیشتر از سایر اعداد (همبستگی سازه‌ها) بوده و این بدان معنی است که شاخص‌های هر یک از سازه‌ها به‌درستی تعریف شده است.

برازش مدل ساختاری

دومین مرحله برای ارزیابی مدل معادلات ساختاری (و ارزیابی فرضیه‌ها)، مدل ساختاری است. مدل ساختاری ارتباط بین سازه‌ها را مشخص می‌کند. برای بررسی اعتبار مدل ساختاری از ضریب تعیین، معناداری آماره تی و معیار Q^2 استفاده شده است.

الف) ضریب تعیین: معیاری است که برای ارتباط بخش اندازه‌گیری و ساختاری مدل‌سازی معادلات ساختاری به‌کار می‌رود. چین^{۳۱} (۱۹۹۸) سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ را به‌عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی معرفی کرده است (داوری و رضازاده، ۱۳۹۶). با توجه به مقدار ضرایب تعیین برای فرضیه‌های پژوهشی (۰/۶۱۴ و ۰/۶۱۵) جدول (۷) می‌توان گفت که ۶۱/۴ درصد و ۶۱/۵ درصد از تغییرات کیفیت سود تحت تاثیر گزارشگری یکپارچه و هزینه‌های نمایندگی است.

ب) معناداری آماره تی: معیار دوم برای بررسی برازش مدل ساختاری، معناداری آماره تی است. ضرایب مسیر باید حداقل در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار باشد. نتیجه اجرای مدل ساختاری در جدول (۷) ارائه شده است. ملاحظه می‌شود که میزان ضریب مسیر برای فرضیه اول، ۰/۷۷۸ (مقدار آماره تی ۱۶/۳۵۲ و سطح معنی داری ۰/۰۰۰) است و بدان معنی است که گزارشگری یکپارچه تاثیر مثبت و معناداری بر کیفیت سود دارد. همچنین میزان ضریب مسیر برای فرضیه دوم ۰/۷۷۳ (مقدار آماره تی ۰/۷۷۳ و سطح معنی داری ۰/۰۰۰) است و می‌توان گفت که هزینه نمایندگی تاثیر مثبت و معناداری بر رابطه بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود دارد. به عبارت دیگر هزینه‌های نمایندگی تاثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود را تقویت می‌کند.

ج) معیار Q^2 : این معیار که توسط استون و گیزر^{۳۲} (۱۹۷۵) معرفی شد، قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد. به اعتقاد آن‌ها، مدل‌هایی که دارای برازش مدل ساختاری قابل قبولی هستند، باید قابلیت پیش‌بینی شاخص‌های مربوط به سازه‌های درون‌زای مدل را داشته باشند. بدین معنی که اگر در یک مدل، روابط بین سازه‌ها به‌درستی تعریف شده باشند، سازه‌ها قادر خواهند بود تا تاثیر کافی بر شاخص‌های یکدیگر گذاشته و از این راه فرضیه‌ها به‌درستی تایید شوند. مقدار Q^2 باید در مورد تمامی سازه‌های درون‌زای مدل محاسبه شود و نتیجه آن در قسمت تفسیر مدل بیان گردد. در صورتی که مقدار Q^2 در مورد یک سازه درون‌زا صفر و یا کمتر از صفر شود، بیانگر این است که روابط بین سازه‌های دیگر مدل و آن سازه درون‌زا به‌خوبی تبیین نشده است و مدل نیاز به اصلاح دارد. هنسلر و همکاران^{۳۳} (۲۰۰۹) در مورد شدت قدرت پیش‌بینی مدل در مورد سازه‌های درون‌زا به‌ترتیب سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را تعیین نموده‌اند. جدول (۷) مقادیر این معیار را نشان می‌دهد. نتایج بیانگر این است که برای فرضیه‌های اول و دوم پژوهش شاخص کیفیت سود از قابلیت پیش‌بینی بیشتری برخوردار است.

جدول ۷. نتایج حاصل از برازش مدل ساختاری

فرضیه اول پژوهش				فرضیه دوم پژوهش			
تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود	ضریب مسیر	اماره بی	سطح معناداری	تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود یا توجه به هزینه های نمایندگی	ضریب مسیر	اماره بی	سطح معناداری
	۰/۷۷۸	۱۶/۳۵۲	۰/۰۰۰	۰/۶۱۵	۰/۷۷۳	۱۶/۰۴۳	۰/۰۰۰
	۰/۶۱۴			۰/۶۱۱			
	۰/۶۱۱			۰/۴۹۵			
	۰/۴۹۲						

ارزیابی کلی مدل معادلات ساختاری

معیار نیکویی برازش مربوط به بخش کلی مدل‌های معادلات ساختاری است. وتزلس و همکاران^{۳۴} (۲۰۰۹) سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای نیکویی برازش مدل معرفی نمودند (داوری و رضازاده، ۱۳۹۶). نتایج این آماره برای مدل مورد استفاده در جدول (۸) برای فرضیه اول و فرضیه دوم پژوهش به ترتیب با مقادیر ۰/۶۵۴۴ و ۰/۶۳۶۷ گویای برازش مناسب مدل کلی پژوهش است.

جدول ۸. مقادیر معیار برازش کلی مدل

معیار برازش کلی مدل	فرضیه اول	فرضیه دوم
GOF	۰/۶۵۴۴	۰/۶۳۶۷

۵- بحث و نتیجه گیری

گزارشگری یکپارچه یک استاندارد غیرحسابداری است که ابزارهای گزارشگری را هدایت و به ایجاد یک محیط گزارش‌دهی مناسب برای اطلاعات سود باکیفیت کمک می‌کند. هدف این پژوهش بررسی تأثیر گزارشگری یکپارچه بر کیفیت سود با تأکید بر نقش هزینه‌های نمایندگی در بورس اوراق بهادار تهران بود. به‌همین منظور، از اطلاعات ۱۴۹ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۰ و برای تحلیل یافته‌ها از رویکرد معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی‌استفاده شد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که گزارشگری یکپارچه به‌عنوان یک مکانیسم افشا، تأثیر مثبتی بر اطلاعات حسابداری و به‌ویژه کیفیت سود گزارش شده دارد. در صورت بالا بودن کیفیت سود انتظار می‌رود که مدیران نسبت به افشای اطلاعات اضافی تمایل بیشتری نشان دهند. بر این اساس هزینه‌های نمایندگی نیز کاهش می‌یابد. همچنین درحالی‌که هزینه‌های نمایندگی در سطح شرکت در توضیح توانایی عملکرد گزارشگری یکپارچه در شکل دادن به مفهوم کیفیت سود مهم است، تأثیر آن بر رابطه بین گزارشگری یکپارچه و کیفیت سود معنادار است. نتایج بررسی فرضیه‌ها نشان داد که کیفیت سود تأثیر مثبت و معناداری بر گزارشگری یکپارچه دارد و همچنین هزینه‌های نمایندگی بر رابطه بین کیفیت سود و گزارشگری یکپارچه تأثیر مثبت و معناداری دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش اوبنگ و همکاران (۲۰۲۰) مطابقت دارد. با توجه به نتایج به دست آمده، به‌منظور توجه به نیازهای آتی ذینفعان، پیشنهاد می‌شود نهادهای استانداردگذار و قانون‌گذار مانند سازمان حسابرسی و سازمان بورس اوراق

بهادار جهت بسترسازی پذیرش این گزارشگری و الزامی‌سازی ارائه گزارش‌های شرکت‌ها در قالب چارچوب گزارشگری یکپارچه اقدام نمایند. زیرا گزارشگری یکپارچه گزارش سودهای باکیفیت را تسهیل و به‌عنوان مکانیزمی برای دست‌یابی به بهبود تدریجی در کیفیت اطلاعات حسابداری عمل می‌کند. پیشنهاد می‌شود جنبه‌های شفافیت و بهبود افشای اطلاعات ناشی از حرکت به سمت گزارشگری یکپارچه با تمرکز بر حمایت از حقوق ذینفعان انجام شود. به علاوه، به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود به‌منظور اجرای صحیح گزارشگری یکپارچه این پژوهش را به تفکیک هر صنعت بررسی نمایند.

یادداشت‌ها

1. Kaya et al
2. Velte
3. Vanbommel
4. Obeng et al
5. International Integrated Reporting Council (IIRC)
6. Agnishwar
7. Deloitte
8. De Villiers et al
9. Robertson & Samy
10. Pistoni et al
11. Lee and Yeo
12. Zhou et al
13. Dechow et al
14. DeFond
15. Barth et al
16. Wahl et al
17. Akinoto et al
18. Zhou et al
19. Cortesi & Vena
20. Healy and Wahlen
21. Bansal et al
22. Saleh et al
23. Menicucci & Paolucci
24. Kothari et al
25. Ferentinou & Anagnostopoulou
26. Francis et al
27. Sánchez & Gámez
28. Jurkus et al
29. Werts et al
30. Fornell & Larcker
31. Chin
32. Stone & Geisser
33. Henseler et al
34. Wetzels et al

کتابنامه

ابوالفتحی، حسن؛ نوراله زاده، نوروز؛ جعفری، سیده محبوبه؛ خسروی پور، نگار (۱۴۰۰). بررسی پیامدهای اقتصادی کیفیت گزارشگری یکپارچه با توجه به نقش ویژگی‌های شرکتی. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۱۱(۴۰): ۲۳۵-۲۶۲.

ابوالفتحی، حسن؛ نوراله زاده، نوروز؛ جعفری، سیده محبوبه؛ خسروی پور، نگار (۱۳۹۹). بررسی پیامدهای کیفیت گزارشگری یکپارچه بر ارزش‌گذاری شرکت‌ها و عملکرد آتی شرکت با تاکید بر نقش پیچیدگی و نیازهای تامین منابع مالی خارجی. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۹(۳۵): ۱۱۹-۱۳۳.

احتشام مهر، حسین؛ کامیابی، یحیی؛ خلیل پور، مهدی (۱۴۰۱). شناسایی عوامل موثر بر همگرایی گزارشگری یکپارچه در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*. ۱۱(۴۴): ۱۷۷-۱۹۵.

بدری گمچی، حسن؛ حسنی، محمد؛ یعقوب نژاد، احمد و رحمانی نیا، احسان (۱۴۰۱). پیامدهای ارزشی همگرایی گزارشگری مالی با چارچوب گزارشگری یکپارچه در بازار سرمایه ایران. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*. ۱۹(۷۶): ۹۷-۱۳۰.

تقی زاده خانقاه، وحید؛ زینالی، مهدی (۱۳۹۶). ارتباط بین نوآوری، هموارسازی سود و خطر سقوط قیمت سهام. *بررسی های حسابداری*. ۵(۱۷): ۲۵-۵۰.

داوری، علی؛ رضازاده، آرش (۱۳۹۶). *مدل سازی معادلات ساختاری با نرم افزار PLS*. سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، چاپ چهارم.

رضایی، فرزین؛ ترابیان، مهدی و مختاری، فرشته (۱۳۹۷). ارتباط ارزش اطلاعات حسابداری در رویکرد گزارشگری یکپارچه. *پژوهش در حسابداری و علوم اقتصادی*. ۲(۵): ۳۳-۴۶.

ستایش، محمدحسین و مهتری، زینب (۱۳۹۷). چارچوبی برای کلیات مبانی نظری گزارشگری یکپارچه در ایران. *پژوهش های حسابداری مالی*. ۱۰(۲): ۸۵-۱۰۶.

محسنین، شهریار و اسفیدانی، محمدرحیم (۱۳۹۳). *معادلات ساختاری مبتنی بر رویکرد حداقل مربعات جزئی به کمک نرم افزار Smart-PLS (آموزشی و کاربردی)*. چاپ اول. تهران: موسسه کتاب مهربان نشر.

میرزایی، مریم (۱۳۹۶). امکان سنجی اجرای گزارشگری یکپارچه در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری*. دانشگاه علامه طباطبایی.

References

- Aboalfathi, H., Nourollahzadeh, N., Jafari, M., & Khosravipour, N. (2021). Economic Implications of Integrated Reporting Quality considering the Role of Corporate Characteristics. *Empirical Research in Accounting*, 11(2), 235-262. (In Persian)
- Aboalfathi, H., Nourollahzadeh, N., jafari, M., & khosravipour, N. (2020). Investigating the Consequences of Integrated Reporting Quality on Corporate Valuation and Future Performance of the Company with Emphasis on Complexity Role and External Financing Needs. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 9(35), 119-133. (In Persian)
- Agnishwar, B. (2017). "Integrated reporting: An Indian perspective, *International Journal of Business and Administration Research Review*, 3(20), 77-82.
- Badri Gamchi, H., Hassani, M., Yaghoobnezhad, A., & Rahmaninia, E. (2023). The Valuable Consequences of Financial Reporting Convergence towards

- Integrated Reporting. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 19(76), 97-130. (In Persian)
- Davari, A., Rezazadeh, A., (2016). Structural Equation Modeling with PLS. Jahad academic publishing organization. 4th edition. (In Persian)
- Bansal, M., Ali, A. and Choudhary, B. (2021), "Real earnings management and stock returns: moderating role of cross-sectional effects", *Asian Journal of Accounting Research*, 6 (3), 266-280.
- Barth E, M, Steven F. Cahan, Li Chen, Elmar R. Venter, (2017). The economic consequences associated with integrated report quality: Capital market and real effects, *Accounting, Organizations and Society*, Volume 62, PP: 43-64. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2017.08.005>.
- Chin, W. W. (1998). "Issues and opinion on structural equation modeling". *MIS Quarterly*, 22: 1: 7-16.
- Cortesi, Alessandro & Vena, Luigi. (2019). Disclosure quality under Integrated Reporting: a value relevance approach. *Journal of Cleaner Production*. 220. 745-755.
- Dechow, P., Ge, W., & Schrand, C. (2010). "Understanding earnings quality: A review of the proxies, their determinants and their consequences". *Journal of Accounting and Economics*, 50(2-3), 344-401.
- DeFond, M. L. (2010). Earnings quality research: Advances, challenges and future research. *Journal of Accounting and Economics*, 50(2-3), 402-409.
- Deloitte (2012). *Integrated Reporting: Navigating Your Way to a Truly Integrated Report*, edition 3, august, 1-118.
- De Villiers, C., Rinaldi, L., & Unerman, J. (2014). Integrated Reporting: Insights, gaps and an agenda for future research. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(7), 1042-1067.
- Ehteshammehr, H., kamyabi, Y., & Khalilpour, M. (2022). Identify factors affecting convergence integrated reporting in Tehran Stock Exchange. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 11(44), 177-195. (In Persian)
- Ferentinou, A. C., & Anagnostopoulou, S. C. (2016). "Accrual-based and real earnings management before and after IFRS adoption: The case of Greece". *Journal of Applied Accounting Research*, 17(1), 2-23.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). "Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error". *Journal of marketing research*, 39-50.
- Francis, J., Laforde, R., Olsson, P.M. and Schipper, k. (2004). "Costs of Equity and Earnings Attributes". *The Accounting Review*, 79 (4), 967-1010.
- García-Sánchez, I. M., & Noguera-Gámez, L. (2017). "Integrated information and the cost of capital". *International Business Review*, 26(5), PP: 959-975.
- Healy, P.M. and Wahlen, J.M. (1999) A Review of the Earnings Management Literature and its Implications for Standard Setting. *Accounting Horizons*, 13, 365-383.
- International Integrated Reporting Council, (IIRC). (2013). "The International

- Integrated Reporting Framework. London: *International Integrated Reporting Committee, IIRC*.
- Jurkus, A. F., Park, J. C., & Woodard, L. S. (2011). Women in top management and agency costs. *Journal of Business Research*, 64(2), 180–186.
- Kaya, C. T., Erguden, A., & Ar, Z. S. (2016). Essence of integrated reporting: a holistic framework for sustainability and value creation. *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 6(1), 29-34.
- Kothari, S. P., Leone, A. J., & Wasley, C. E. (2005). “Performance matched discretionary accrual measures”. *Journal of Accounting and Economics*, 39(1), 163-197.
- Menicucci, E., & Paolucci, G. (2018). Forward-looking information in integrated reporting: A theoretical framework. *African Journal of Business Management*, 12(18), 555-567.
- Mirzaei, M., (2016). Feasibility of implementing integrated reporting in companies admitted to Tehran Stock Exchange. MA thesis in accounting. Allameh Tabatabaie University. (In Persian)
- Mohsenin, Sh., Esfidani, M.R. (2013). Structural equations based on partial least squares approach with Smart-PLS software (educational and practical). First Edition. Tehran: Mehraban Publishing Institute. (In Persian)
- Obeng, Victoria A., Ahmed, Kamran. Miglani, Seema. (2020). “Integrated Reporting and Earnings Quality: The Moderating Effect of Agency Costs”. *Pacific-Basin Finance Journal*, Vol 60, <https://doi.org/10.1016/j.pacfin.2020.101285>.
- Piston, a., Songini, L. and F. Bavagnoli. (2019). “Integrated Reporting Quality: An Empirical Analysis, *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*”. 25(1), 34-56.
- Rezaei, F., Toranbian, M., Mokhtari, F., (2017). Value communication of accounting information in integrated reporting approach. *Research in accounting and economic sciences*. 2(5): 33-46. (In Persian)
- Robertson, F. A., & Samy, M. (2015). Factors affecting the diffusion of integrated reporting—a UK FTSE 100 perspective. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 6(2), 190-223.
- Saleh, I., Afifa, M. A., Al-Hawatmah, Z., & Albakkar, O. (2022). Earnings Management, Earnings Quality, Board Gender Diversity and Cost of Equity Capital: Evidence from an Emerging Market. *Global Business Review*, PP: 1-23. <https://doi.org/10.1177/09721509221133513>.
- Setayesh, M. H., & Mehtari, Z. (2018). A Framework for General Theoretical Foundations of Integrated Reporting in Iran. *Financial Accounting Research*, 10(2), 85-106. (In Persian)
- Taghizadeh Khanqah, V., & Zeynali, M. (2018). The Relationship between Innovation, Income Smoothing and Stock Price Crash Risk. *Journal of Iranian Accounting Review*, 5(17), 25-50. (In Persian)

- Vanbommel, K. (2014). Towards a legitimate compromise? An exploration of integrated reporting in the Netherlands. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 27(7), 1157-1189.
- Velte, P. (2023). The relationship between earnings management and integrated reporting quality: Board gender diversity as moderator. *Corporate Ownership & Control*, 20(2), 63-74.
- Wahl, A., Charifzadeh, M., & Diefenbach, F. (2020). Voluntary Adopters of Integrated Reporting Evidence on Forecast Accuracy and Firm Value. *Business Strategy and the Environment*. 1-15.
- Werts, C. E., Linn, R. L., & Joreskog, K. G. (1974). "Intra class reliability estimates: Testing structural assumption". *Educational and Psychological measurement*, 34(1), 25-33.
- Wetzels, M., Odekerken-Schroder, G., & Van Oppen, C. (2009). "Using PLS path modeling for assessing hierarchical construct models: Guidelines and empirical illustration". *MIS Quarterly*, 33(1), 177
- Zhou, S., Simnett, R., & Green, W. (2017). Does integrated reporting matter to the capital market? *A Journal of Accounting Finance and Business Studies*, 53(1), 94-132.